

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2011. június 16.*

A C-462/09. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia) a Bírósághoz 2009. november 25-én érkezett, 2009. november 20-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Stichting de Thuiskopie**

és

az **Opus Supplies Deutschland GmbH,**

Mijndert van der Lee,

Hananja van der Lee

között folyamatban lévő eljárásban,

* Az eljárás nyelve: holland.

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis, J. Malenovský (előadó) és T. von Danwitz bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,
hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. december 15-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Stichting de Thuiskopie képviseletében T. Cohen Jehoram és V. Rörsch advocaten,
- az Opus Supplies Deutschland GmbH, valamint M. és H. van der Lee képviseletében D. Visser és A. Quaedvlieg advocaten,
- a belga kormány képviseletében T. Materne és J.-C. Halleux, meghatalmazotti minőségben,
- a spanyol kormány képviseletében N. Díaz Abad, meghatalmazotti minőségben,

- a litván kormány képviselőjében D. Kriauciūnas és L. Liubertaitė, meghatalmazotti minőségben,

- az osztrák kormány képviselőjében E. Riedl és G. Kunnert, meghatalmazotti minőségben,

- a finn kormány képviselőjében J. Heliskoski, meghatalmazotti minőségben,

- az Európai Bizottság képviselőjében A. Nijenhuis és J. Samnadda, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2011. március 10-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 167. 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 230. o.) 5. cikke (2) bekezdése b) pontjának és 5. bekezdésének az értelmezésére vonatkozik.

- 2 E kérelmet a Stichting de Thuiskopie (a továbbiakban: Stichting) és az Opus Supplies Deutschland GmbH (a továbbiakban: Opus), valamint e társaság két vezető tisztségviselője, M. és H. van der Lee között az e társaság által a szerzői jogok jogosultjainak a magáncélú másolatra vonatkozó kivétel címén fizetett méltányos díjazás finanszírozására szánt díj (a továbbiakban: magáncélú másolat utáni díj) kifizetése tárgyában folyamatban lévő eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A 2001/29 irányelv

- 3 A 2001/29 irányelv (9), (10), (31), (32), (35) és (38) preambulumbekzdésének szövege a következőképpen szól:

„(9) A szerzői jog és szomszédos jogok harmonizációjának a magas szintű védelemből kell kiindulnia, tekintve hogy ezek a jogok elengedhetetlenek a szellemi alkotáshoz. Az általuk nyújtott védelem hozzájárul az alkotó tevékenység fenntartásához és fejlődéséhez a szerzők, az előadóművészek, az előállítók és a fogyasztók, valamint a kultúra, az ipar és a nagyközönség érdekében. A szellemi tulajdon ennek megfelelően a tulajdon részeként nyert elismerést.

(10) Ahhoz, hogy a szerzők és előadóművészek a jövőben is alkotó és művészi tevékenységet folytathassanak, műveik felhasználásáért megfelelő díjazásban kell, hogy részesüljenek ugyanúgy, mint a producerek annak érdekében, hogy a művek pénzügyi háttérét biztosítani tudják. [...]

[...]

(31) Megfelelő egyensúlyt kell biztosítani a jogosultak különböző csoportjainak, valamint a jogosultak és a védelemben részesülő művek és teljesítmények felhasználói csoportjainak jogai és érdekei között. [...]

(32) Ez az irányelv a többszörözés joga, valamint a nyilvánossághoz közvetítés joga alóli valamennyi kivételt és korlátozást kimerítően sorolja fel. Egyes kivételek, illetve korlátozások – esettől függően – kizárólag a többszörözés jogára vonatkoznak. Az említett felsorolás kellően figyelembe veszi a tagállamok eltérő jogi hagyományait, ugyanakkor célja egy működőképes belső piac biztosítása. A tagállamoknak e kivételeket és korlátozásokat koherens módon kell alkalmazniuk; e követelmény megvalósulását a végrehajtó rendelkezések jövőbeli felülvizsgálata során értékelni kell.

[...]

(35) A kivételek vagy korlátozások egyes eseteiben a jogosultaknak méltányos díjazás jár, hogy ezáltal a védelemben részesülő műveik és egyéb teljesítményeik felhasználása ellenében megfelelő ellentételezésben részesüljenek. E méltányos díjazás formájának, részletszabályainak és lehetséges mértékének megállapításánál figyelembe kell venni minden egyes eset sajátos körülményeit. A körülmények értékelésénél alkalmazható szempont lehet a jogosultaknál az érintett cselekmény miatt felmerülő esetleges kár mértéke. Amennyiben a jogosultak már valamilyen formában – például egy felhasználási díj részeként – díjazásban részesültek, külön vagy további díjazás őket nem illetheti meg. A méltányos díjazás mértékének megállapításakor teljes egészében figyelembe kell venni az ezen irányelv szerinti műszaki intézkedések alkalmazásának mértékét. Olyan helyzetekben, amikor a jogosultat ért hátrány csak minimális lenne, díjfizetési kötelezettség nem keletkezhet.

[...]

(38) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy méltányos díjazás biztosítása fejében a hang-, kép- és audiovizuális anyagok magáncélú többszörözésének egyes fajtái tekintetében a többszörözés joga alól kivételt, illetve korlátozást állapítsanak meg. Ide tartozhat a jogosultakat ért hátrányok ellentételezése érdekében alkalmazott díjazási rendszer bevezetése, illetve fenntartása is. [...]"

4 A 2001/29 irányelvnek „A többszörözési jog” című 2. cikke értelmében:

„A tagállamok biztosítják a közvetett vagy közvetlen, ideiglenes vagy tartós, bármely eszközzel vagy formában, egészben vagy részben történő többszörözés engedélyezésének, illetve megtiltásának kizárólagos jogát:

a) a szerzők számára műveik tekintetében;

b) az előadóművészek számára előadásaik rögzítése tekintetében;

c) a hangfelvétel-előállítók számára hangfelvételeik tekintetében;

d) a filmek első rögzítése előállítói számára filmjeik eredeti és többszörözött példányai tekintetében;

e) a műsorsugárzó szervezetek számára műsoraik rögzítése tekintetében függetlenül attól, hogy a műsor közvetítése vezeték útján vagy vezeték nélkül történik, ideértve a kábelen keresztül vagy műhold útján történő közvetítést is.”

5 A 2001/29 irányelv „Kivételek és korlátozások” című 5. cikke a (2) bekezdésének b) pontjában kimondja:

„A tagállamok a 2. cikkben szabályozott többszörözési jog alól kivételeket, illetve korlátozásokat állapíthatnak meg a következő esetekben:

[...]

b) bármely hordozóra természetes személy által magáncélra, kereskedelmi célt közvetlenül vagy közvetve sem szolgáló többszörözés tekintetében, feltéve, hogy a jogosultak méltányos díjazásban részesülnek, amelynek meghatározásánál figyelembe kell venni, hogy az érintett művel vagy más védelem alatt álló teljesítménnyel kapcsolatban alkalmaztak-e a 6. cikkben meghatározott műszaki intézkedést.”

6 Az említett irányelv 5. cikkének (5) bekezdése kimondja:

„Az (1), a (2), a (3) és a (4) bekezdésben foglalt kivételek és korlátozások kizárólag olyan különös esetekben alkalmazhatók, amelyek nem sérelmesek a mű vagy más, védelem alatt álló teljesítmény rendes felhasználására, és indokolatlanul nem károsítják a jogosult jogos érdekeit.”

A nemzeti szabályozás

- 7 A szerzői jogról szóló törvény (Auteurswet, *Staatsblad* 2008., 538. sz.) 16c. cikkének (1)–(3) cikke értelmében:

„(1) Nem minősül az irodalmi, tudományos vagy művészeti művön fennálló szerzői jog megsértésének, ha a műről az erre szolgáló adathordozóra másolatot készítenek, amennyiben a másolásnak nincs közvetlen vagy közvetett kereskedelmi célja, és az kizárólag a másolatot készítő természetes személy magáncélú felhasználását, tanulmányait vagy használatát szolgálja.

(2) Az (1) bekezdés értelmében vett másolásra tekintettel a másolást végző személy méltányos díjat köteles fizetni a szerző vagy annak jogutódja részére. A díjfizetési kötelezettség az (1) bekezdésben meghatározott adathordozó gyártóját vagy importőrét terheli.

(3) A gyártó fizetési kötelezettsége abban az időpontban keletkezik, amikor az általa gyártott adathordozók forgalomba hozhatók. Ez a kötelezettség az importőr esetében a behozatal időpontjában keletkezik.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 8 Amint a szerzői jogról szóló törvény 16c. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, a Holland Királyság nemzeti jogába bevezette a magáncélú másolatra vonatkozó kivételt. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint a magáncélú másolat utáni díj fizetése az adathordozó gyártóját vagy importőrét terheli.

- 9 A Stichting a magáncélú másolat utáni díj beszedésére jogosult holland szervezet.
- 10 Az Opus egy Németországban letelepedett társaság, amely interneten keresztül üres, vagyis felvételt nem tartalmazó adathordozókat árul. Tevékenysége főleg Hollandiába irányul, a holland fogyasztókat célzó holland nyelvű internet oldalának köszönhetően.
- 11 Az Opus által megállapított adásvételi szerződés előírja, hogy amennyiben egy holland fogyasztó online megrendelést ad le, azt Németországban dolgozzák fel, és az árukat Németországból Hollandiába az ügyfél költségére és nevében postai úton olyan fuvarozó útján küldik el, amely valójában az Opusszal áll szerződéses viszonyban.
- 12 Az Opus a holland ügyfeleinek szállított adathordozók után sem e tagállamban, sem Németországban nem fizet magáncélú másolat utáni díjat. Ezenkívül a kérdést előterjesztő bíróság jelzi, hogy az Opus által így forgalmazott adathordozók ára nem tartalmazza a magáncélú másolat utáni díjat.
- 13 Azzal érvelve, hogy az Opust kell a szerzői jogról szóló törvény értelmében vett „importőrnek”, és következésképpen a magáncélú másolat utáni díj kötelezettjének tekinteni, a Stichting e díj kifizetésének elérése érdekében az Opust a holland bíróságok elé idézte.
- 14 Utalva az adásvételi szerződés rendelkezéseire, az Opus vitatta, hogy őt az általa forgalmazott adathordozókat Hollandiába behozó importőrnek lehetne tekinteni. Azaz érvel, hogy a holland vásárlókat, vagyis egyéni fogyasztókat kell importőröknek tekinteni.

- 15 Az Opus által védekezésként előadott ezen érvet helybenhagyta a holland elsőfokú, majd a fellebbviteli bíróság, amelyek elutasították a Stichting fizetés iránti kérelmét. Ez utóbbi megsemmisítés iránti kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz.
- 16 Ez azt kérdezi, hogy említett bíróságok alapügyben adott megoldása megfelel-e a 2001/29 irányelvnek. Véleménye szerint ugyanis a vásárló, vagyis az egyéni fogyasztó importőrnek és következésképpen a magáncélú másolat utáni díj kötelezettjének való tekintése annak elismerésével egyenértékű, hogy e díj valójában beszédhetetlen, mivel az egyéni vásárló gyakorlatban nehezen azonosítható. Így a kérdést előterjesztő bíróság azt szeretné megtudni, hogy az „importőr” fogalmát nem kell-e annál szélesebben értelmezni, mint ami e fogalom tisztán nyelvi jelentéséből következik, figyelembe véve az adathordozók végső rendeltetési helyét is, amely világos a kereskedelmi eladó számára is.
- 17 Ilyen körülmények között a Hoge Raad der Nederlanden úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és a következő kérdéseket terjeszti a bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) A [2001/29 irányelv] és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja és (5) bekezdése megad-e olyan szempontokat, amelyek lehetővé teszik azon kérdés megválaszolását, hogy a nemzeti szabályozásban kit kell az 5. cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott »mértányos díjazás« kötelezettjének tekinteni? Igenlő válasz esetén melyek ezek a szempontok?

2) A távollévők között kötött szerződések esetén, ha a vevőnek az eladóétól eltérő tagállamban van a székhelye, a [2001/29 irányelv] 5. cikkének (5) bekezdése a nemzeti jog elég széles értelmezését írja-e elő annak lehetővé tételéhez, hogy a távollévők között kötött szerződéssel érintett országok legalább egyikében az irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott »mértányos díjazás« megfizetésére a kereskedő legyen kötelezett?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről*Az első kérdésről*

- 18 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azt szeretné megtudni, a 2001/29 irányelv rendelkezéseit és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésének b) pontját és (5) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azok tartalmaznak olyan kritériumokat, amelyek lehetővé teszik annak meghatározását, hogy kit kell a magáncélú másolatra vonatkozó kivétel címén a méltányos díjazás kötelezettjének tekinteni.
- 19 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a 2001/29 irányelv 2. cikke értelmében a tagállamok főszabály szerint biztosítják a szerzőknek a közvetett vagy közvetlen, ideiglenes vagy tartós, bármely eszközzel vagy formában, egészben vagy részben történő többszörözés engedélyezésének, illetve megtiltásának kizárólagos jogát.
- 20 Azonban ugyanezen irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján a tagállamok a szerzőnek a művével kapcsolatos kizárólagos többszörözési joga alól kivételt állapíthatnak meg, amennyiben bármely hordozóra természetes személy által magáncélra történő, kereskedelmi célt közvetlenül vagy közvetve sem szolgáló többszörözésről van szó (az úgynevezett „magáncélú másolatra vonatkozó” kivétel).
- 21 Az említett irányelv 5. cikkének (5) bekezdése mindazonáltal a magáncélú másolatra vonatkozó kivétel bevezetését három feltételtől teszi függővé, vagyis mindenekelőtt attól, hogy e kivétel kizárólag bizonyos egyedi esetekben legyen alkalmazandó, másodsor, hogy ne legyen sérelmes a mű rendes felhasználására, és végül, hogy indokolatlanul ne károsítsák a szerzői jog jogosultjának jogos érdekeit.

- 22 Így ezen utóbbi feltételre tekintettel a tagállamok, amennyiben úgy döntenek, hogy bevezetik a nemzeti jogukban a magáncélú másolatra vonatkozó kivételt, a 2001/29 irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján kötelesek különösen a „méltányos díjazás” jogosultak részére történő megfizetéséről rendelkezni (lásd továbbá a C-467/08. sz. Padawan-ügyben 2010. október 21-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-10055. o.] 30. pontját).
- 23 Azon személy meghatározásának a kérdésre adandó választ illetően, akit a méltányos díjazás kötelezettjének kell tekinteni, meg kell állapítani, hogy a 2001/29 irányelv rendelkezései nem szabályozzák kifejezetten, hogy kinek kell az említett díjazást fizetnie, így a tagállamok széles körű mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek ennek meghatározására.
- 24 Így emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság már határozott úgy, hogy a méltányos díjazás keletkezése és mértéke a szerző oldalán a védelem alatt álló művének engedély nélküli, magáncélra történő többszörözéséből eredő hátrányhoz kötődik. Ebből a szempontból nézve a méltányos díjazást úgy kell tekinteni, mint a szerző által elszenvedett hátrány ellenértékét (a fent hivatkozott Padawan-ügyben hozott ítélet 40. pontja).
- 25 Ezenkívül, amint a 2001/29 irányelv (31) preambulumbekzdéséből, valamint a fent hivatkozott Padawan-ügyben hozott ítélet 43. pontjából következik, „megfelelő egyensúlyt” kell biztosítani a méltányos díjazásban részesülő szerzők, valamint a védelem alatt álló művek felhasználóinak jogai és érdekei között.
- 26 Mivel a többszörözési jog kizárólagos jogosultjának hátrányt okozó személy az, aki a védelem alatt álló mű ilyen többszörözését az említett jogosult előzetes engedélye nélkül, magáncélú használatára végzi, főszabály szerint erre a személyre hárul az ilyen többszörözéshez kapcsolódó hátrány megtérítése, így finanszírozva az említett jogosultnak megfizetésre kerülő díjazást (a fent hivatkozott Padawan-ügyben hozott ítélet 45. pontja).

- 27 A Bíróság azonban elfogadta, hogy figyelemmel a magáncélú felhasználók beazonosításának, valamint az arra való kötelezésüknek gyakorlati nehézségeire, hogy megtérítsék az általuk okozott hátrányt a jogosultaknak, a tagállamok a méltányos díjazás finanszírozása érdekében bevezethetik a „magáncélú másolat utáni díjat” az érintett magánszemélyek helyett azon személyek tekintetében, akik a digitális többszörözésre alkalmas berendezésekkel, készülékekkel és adathordozókkal rendelkeznek, és akik e címen érdemben vagy ténylegesen e berendezéseket magánszemélyek rendelkezésére bocsátják, vagy ez utóbbiak számára többszörözésre irányuló szolgáltatást nyújtanak. Ebben a rendszerben azokra a személyekre hárul a magáncélú másolat utáni díj megfizetése, akik ilyen berendezésekkel rendelkeznek (a fent hivatkozott Padawan-ügyben hozott ítélet 46. pontja).
- 28 A Bíróság azt is meghatározta, hogy mivel az említett rendszer lehetővé teszi a díjfizetésre kötelezettek számára, hogy beépítsék a magáncélú másolat utáni díj összegét az említett berendezések, készülékek és adathordozók rendelkezésre bocsátásának árába vagy a nyújtott többszörözésre irányuló szolgáltatás árába, a díj terhét végül is az a magánfelhasználó viseli, aki ezt az árat megfizeti, összhangban a szerzők érdekei és a védelem alatt álló művek felhasználói érdekei közötti „megfelelő egyensúllyal” (a fent hivatkozott Padawan-ügyben hozott ítélet 48. és 49. pontja).
- 29 A fenti megállapításokra tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2001/29 irányelvet és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésének b) pontját és (5) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy főszabály szerint azt a végső felhasználót kell az említett (2) bekezdés b) pontjában előírt méltányos díjazás kötelezettjének tekinteni, aki magáncélból többszörözi a védelem alatt álló művet. Azonban a tagállamok bevezethetik a magáncélú másolat utáni díjat azon személyek terhére, akik e végső felhasználók rendelkezésére bocsátanak többszörözésre alkalmas berendezéseket, készülékeket vagy adathordozókat, mivel ezen személyek e díj összegét beépíthetik az említett rendelkezésre bocsátás végső felhasználó által fizetett árába.

A második kérdésről

- 30 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt szeretné megtudni, hogy a távollévők közötti, a különböző tagállamokban letelepedett vásárló és a többszörösítésre alkalmas berendezések, készülékek vagy adathordozók hivatásos értékesítője között kötött szerződések esetén a 2001/29 irányelv a nemzeti jog olyan értelmezését írja-e elő, amely lehetővé teszi a méltányos díjazásnak a kereskedőként eljáró, díjfizetésre kötelezett személytől való beszédését.
- 31 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a 2001/29 irányelv 5. cikkének (5) bekezdése, amely előírja a többek között a magáncélú másolatra vonatkozó kivételekkel kapcsolatos, halmozott alkalmazási feltételeket, mint olyan, nem tartalmaz azon személyre vonatkozó különös értelmezést lehetővé tévő egyedi utalást, akit a magáncélú másolatra vonatkozó kivétel címén a jogosult részére fizetendő méltányos díjazás kötelezettjének kell tekinteni az olyan távollévők között kötött szerződés keretében, mint amelyről az alapügyben szó van.
- 32 Emlékeztetni kell azonban arra, hogy a 2001/29 irányelv (9) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy az uniós jogalkotó a szerzői jogot és szomszédos jogokat magas szintű védelemben kívánta részesíteni, tekintve hogy ezek a jogok elengedhetetlenek a szellemi alkotáshoz. Az általuk nyújtott védelem hozzájárul az alkotó tevékenység fenntartásához és fejlődéséhez a szerzők, az előadóművészek, az előállítók és a fogyasztók, valamint a kultúra, az ipar és a nagyközönség érdekében. Így ugyanezen irányelv (10) preambulumbekkezdése szerint ahhoz, hogy a szerzők és előadóművészek a jövőben is alkotó és művészi tevékenységet folytathassanak, műveik felhasználásáért megfelelő díjazásban kell, hogy részesüljenek.
- 33 Különösen, az említett irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjából és (35) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy azon tagállamokban, amelyek bevezették a magáncélú másolatra vonatkozó kivételt, a jogosultaknak méltányos díjazást kell kapniuk, hogy egyáltalán a védelemben részesülő műveik vagy egyéb teljesítményeik

beleegyezésük nélküli felhasználása ellenében megfelelő ellentételezésben részesüljenek. Ezenkívül ugyanezen cikk (5) bekezdésének megfelelően a magáncélú másolatra vonatkozó kivétel bevezetése indokolatlanul nem károsíthatja a jogosult jogos érdekeit.

- 34 Ebből következik, hogy e rendelkezések – hacsak nem fosztják meg azokat a hatékony érvényesüléstől – azon tagállam számára, amely nemzeti jogába bevezette a magáncélú másolatra vonatkozó kivételt, egy olyan eredménykötelmet írnak elő, amelynek értelmében ezen állam hatáskörének keretében köteles biztosítani a szerzőt érő hátrány, különösen, ha az az említett tagállam területén keletkezett, megtérítésére szánt méltányos díjazás tényleges beszédését.
- 35 Mivel, amint a jelen ítélet 26. pontjában szerepel, főszabály szerint azok a végső felhasználók, akik a jogosult előzetes engedélye nélkül magáncélból védelem alatt álló művet többszöröznek, és akik következésképpen ez utóbbinak hátrányt okoznak, kötelesek azt megtéríteni, feltételezhető, hogy a megtérítendő hátrány azon tagállam területén keletkezett, amelyben e végső felhasználók lakóhellyel rendelkeznek.
- 36 A fentiekből következik, hogy amennyiben valamely tagállam nemzeti jogába bevezette a magáncélú másolatra vonatkozó kivételt, és amennyiben azok a végső felhasználók, akik magáncélból egy védelem alatt álló művet többszöröznek, annak a területén lakóhellyel rendelkeznek, e tagállam az illetékességének megfelelően köteles biztosítani a szerzők által az említett állam területén elszenvedett hátrány megtérítésére szánt méltányos díjazás tényleges beszédését.
- 37 Az alapüggyel kapcsolatban vitathatatlan, hogy a szerzőket érő hátrány a holland területen keletkezett, mivel a védelem alatt álló művek vásárlói mint a magáncélú felhasználást megvalósító végső felhasználók ott rendelkeznek lakóhellyel. Az is

vitathatatlan, hogy a Holland Királyság úgy döntött, hogy bevezet egy rendszert a méltányos díjazás beszedésére, amely díjazást a magáncélú másolatra vonatkozó kivétel címén a védelem alatt álló művek többszörözését szolgáló adathordozók gyártójának vagy importőrének kell megfizetnie.

- 38 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő információk szerint az olyan szerződések keretében, mint amelyekről az alapügyben szó van, gyakorlatilag lehetetlennek bizonyul egy ilyen díjazás végső felhasználóktól mint ezen adathordozók Hollandiába történő behozatalát végző importőröktől való beszedése.
- 39 Amennyiben ez a helyzet, és tekintettel arra, hogy az érintett tagállam által választott beszedési rendszer nem mentheti fel ez utóbbit az őt terhelő azon eredménykötelem alól, hogy biztosítsa azt, hogy a hátrányt szenvedett szerzőknek ténylegesen kifizessék a területén keletkezett hátrány megtérítésére szánt méltányos díjazást, e tagállam hatóságainak, különösen bíróságainak a feladata, hogy az említett eredménykötelemnek megfelelő nemzeti jogot értelmezzék, amely biztosítja az említett díjazás azon eladótól történő beszedését, aki hozzájárult az említett adathordozók importjához azáltal, hogy azokat a végső felhasználók rendelkezésére bocsátotta.
- 40 E tekintetben olyan körülmények között, mint amelyek különösen a jelen ítélet 12. pontjában szerepelnek, az említett tagállamot terhelő e kötelezettségre nincs hatással az a körülmény, hogy az olyan távollévők között kötött szerződések esetében, mint amelyekről az alapügyben szó van, az a hivatásos eladó, aki az e tagállam területén lakóhellyel rendelkező vásárlóknak mint végső felhasználóknak többszörözésre alkalmas berendezéseket, készülékeket vagy adathordozókat bocsát a rendelkezésére, egy másik tagállamban telepedett le.
- 41 A fenti megállapítások fényében a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2001/29 irányelvet és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésének b) pontját és (5) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azon tagállam, amely magáncélú másolat utáni, a védelem alatt álló művek többszörözésére alkalmas adathordozók gyártóját vagy

importőrét terhelő díjra vonatkozó rendszert vezetett be, és amelynek a területén a szerzőket a műveik e tagállamban lakóhellyel rendelkező vásárlók általi magáncélú felhasználásán keresztül hátrány éri, köteles biztosítani, hogy e szerzők ténylegesen megkapják az e hátrány megtérítésére szolgáló méltányos díjazást. E tekintetben ezen eredménykötelemre nincs hatással az a körülmény, hogy a többszörözésre alkalmas berendezések, készülékek vagy adathordozók hivatásos eladója azon tagállamtól eltérő tagállamban telepedett le, mint amelyben a vásárlók lakóhellyel rendelkeznek. Amennyiben lehetetlen a méltányos díjazás vásárlóktól való beszedésének biztosítása, a nemzeti bíróság feladata a nemzeti jog értelmezése annak érdekében, hogy lehetőség legyen e díjazásnak a kereskedőként eljáró, díjfizetésre kötelezett személytől való beszedésére.

A költségekről

- 42 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésének b) pontját és (5) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy főszabály szerint azt a végső felhasználót kell az említett (2) bekezdés b) pontjában előírt méltányos díjazás kötelezettjének tekinteni, aki magáncélból többszörözi a védelem**

alatt álló művet. Azonban a tagállamok bevezethetik a magáncélú másolat utáni díjat azon személyek terhére, akik e végső felhasználó rendelkezésére bocsátanak többszörözésre alkalmas berendezéseket, készülékeket vagy adathordozókat, mivel ezen személyek e díj összegét beépíthetik az említett rendelkezésre bocsátás végső felhasználó által fizetett árába.

- 2) A 2001/29 irányelvet és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésének b) pontját és (5) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azon tagállam, amely magáncélú másolat utáni, a védelem alatt álló művek többszörözésére alkalmas adathordozók gyártóját vagy importörét terhelő díjra vonatkozó rendszert vezetett be, és amelynek a területén a szerzőket a műveik e tagállamban lakóhellyel rendelkező vásárlók általi magáncélú felhasználásán keresztül hátrány éri, köteles biztosítani, hogy e szerzők ténylegesen megkapják az e hátrány ellentételezésére szolgáló méltányos díjazást. E tekintetben ezen eredménykötelelemre nincs hatással az a körülmény, hogy a többszörözésre alkalmas berendezések, készülékek vagy adathordozók hivatásos eladója azon tagállamtól eltérő tagállamban telepedett le, mint amelyben a vásárlók lakóhellyel rendelkeznek. Amennyiben lehetetlen a méltányos díjazás vásárlóktól való beszedésének biztosítása, a nemzeti bíróság feladata a nemzeti jog értelmezése annak érdekében, hogy lehetőség legyen e díjazásnak a kereskedőként eljáró, díjfizetésre kötelezett személytől való beszedésére.

Aláírások